

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Verksamhetsåret 2015/2016

Kunskapsgymnasiet Norrköping

enligt Skollagen (2010:800) 6 kap., Diskrimineringslagen (2008:567) samt Förordningen (2011:681)

I enlighet med Skolverkets föreskrifter har skolkurator, lärare, elever hjälpts åt att ta fram en Likabehandlingsplan, plan mot diskriminering och kränkande behandling för att skapa en trygg skolmiljö.

Fastställd av: Fastställd av: Rektor, skolkurator, likabehandlingsansvarig, samt övrig personal.

Fastställd av: Rektor, skolkurator, trygghetsteamet samt övrig personal

Upprättad: Augusti 2015

Senast reviderad: 2016-02-01

Gäller t.o.m. : Augusti 2016

Innehåll

Kunskaps gymnasiet Norrköping.....	1
Inledning	3
Kunskapsskolans värderingar	4
Rätten till likabehandling.....	4
Diskriminering.....	4
Kränkande behandling.....	5
Kartläggning och nulägesbeskrivning	5
Nulägesbeskrivning.....	5
Kartläggning av individnivå.....	6
Kartläggning av gruppnivå	6
Kartläggning av organisationsnivå	6
Ansvars fördelning, rutiner och generella åtgärder	6
Främjande och förebyggande arbete	6
Rektors huvudansvar.....	7
Det åtgärdande arbetet.....	7
Utreda och åtgärda.....	8
Uppföljning	8
Våra mål och aktiviteter	9
Samtliga årskurser	9
Årskurs 1.....	9
Årskurs 2.....	9
Årskurs 3.....	10
Ämneslagen	10
Engelska.....	10
Svenska.....	11
TEMA-ämnen (historia, samhällskunskap, religionskunskap)	11
Moderna språk.....	11
Matematik.....	11
Idrott.....	12
Ekonomi	12
Utvärdering.....	12
Utvärdering av föregående års arbete	12
Organisationsnivå:	12
Gruppnivå.....	12
Bilaga 1 Målinriktat arbete	14
Bilaga 2 Aktiviteter.....	17

Inledning

Alla människor har rätt att bli behandlade med respekt och förståelse. Detta sker inte alltid, och många av de konflikter som dyker upp i skolans värld har sin grund i bristande respekt för olika sätt att vara.

Varje Kunskapsskola skall vara en frizon mot diskriminering/trakasserier och kränkande behandling. Skolorna arbetar målinriktat för att främja elevernas lika rättigheter och förebygga trakasserier och kränkande behandlingar.

Varje Kunskapsskola skall vara en skola där alla elever är respekterade och har samma möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Skolorna arbetar aktivt för att förhindra och förebygga att någon trakasseras eller utsätts för kränkande behandling.

Samtliga inom Kunskapsskolans verksamheter, såväl vuxna som elever verkar tillsammans för ett arbetsklimat där alla respekterar varandra. Skolans Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling har som syfte att främja alla elevers, och all personals, lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell identitet, könsöverskridande identitet, funktionsnedsättning eller ålder. Syftet är också att klargöra skolans arbete med att främja likabehandling och att förebygga mot diskriminering och kränkningar, enligt Diskrimineringslagen (3 kap. 16§) och Skollagen (6 kap.). Planen finns med i skolans dagliga arbete och är känd av alla som verkar där, medarbetare, elever och föräldrar.

Diskriminering

2 § Bestämmelser om förbud m.m. mot diskriminering i samband med verksamhet enligt denna lag finns i diskrimineringslagen (2008:567).

Vi tolererar varken diskriminering, trakasserier, mobbning eller någon annan form av kränkande behandling.

Alla som finns på skolan, såväl vuxna som elever, har tillsammans ansvar för att verka för ett tillåtande och respekterande arbetsklimat. Alla ska aktivt arbeta för att inte någon elev skall diskrimineras eller utsättas för kränkande behandling.

Alla elever och medarbetare ska varje dag känna trygghet, glädje och arbetslust när de kommer till vår skola.

En trygg skoldag är en förutsättning för att lära och utvecklas!

Kontaktuppgifter:

Rektor Christian Andersson, 08- 506 911 72, christian.andersson@kunskapsgymnasiet.se

Skolkurator Zorita Björlund, 0733- 173 473, zorita.bjorlund@adm.kunskapsskolan.se

Lärare Philip Gerebring, philip.gerebring@kunskapsgymnasiet.se

Kunskapsskolans värderingar

Vi ser kraften i varje individ

Alla människor är olika och lär på olika sätt. Vi möter var och en med respekt och finner styrkan i varje individs förutsättningar och personlighet. Genom personliga utmaningar utvecklar var och en sina kunskaper och förmågor.

Vi når längre tillsammans

Vi samarbetar och är öppna för olika perspektiv. Genom att själva bidra och försöka förstå hur andra tänker, lär vi av varandra. Detta gör att vi blir tryggare, som grupp och som individer. Vi uppmuntrar varandra och ger konstruktiv återkoppling, vilket är en grund för att nå längre tillsammans.

Vi har höga förväntningar

Alla kan och vill lyckas. Därför har vi höga förväntningar, på oss själva och på varandra vilket ger högre resultat. Med en positiv anda och tydliga, utmanande och rimliga mål kan vi nå längre än var och en trodde var möjligt.

Vi drivs av utveckling

Genom nyfikenhet och vilja att ta till oss kunskap, se mönster och samband utvecklas vi ständigt. Vi tänjer våra gränser och söker nya vägar. Vi påverkar vår situation och formar vår framtid. Denna drivkraft får oss att hela tiden utvecklas.

Rätten till likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter.

Diskriminering

Det är förbjudet att diskriminera på grund av

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.”¹

Förbudet mot diskriminering innebär att det inte får förekomma

¹ Diskrimineringslagen

- Direkt diskriminering genom att en elev missgynnas genom särbehandling pga. någon av diskrimineringsgrunderna ovan
- Att elever missgynnas genom att en tillsynes neutral ordningsregel etc. tillämpas så att det får en diskriminerande effekt i praktiken
- Att ledningen för verksamheten instruerar eller ger order om att någon skall diskrimineras
- Att personalen betar sig kränkande mot en elev

Kränkande behandling

”*Kränkande behandling* är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.”²

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Förbudet mot kränkande behandling innebär att

- ansvariga inom verksamheten (lärare och övrig personal) skall uppträda gentemot eleverna så att de inte upplever sig kränkta. Befogade tillrättavisningar med syfte att upprätthålla ordning och god miljö anses dock inte som kränkande
- allt som en elev kan uppfatta som oönskat eller kränkande, inte bara
- misshandel, olaga hot, ofredande och andra brottsliga gärningar, kan hänföras hit. Det är eleven som avgör om beteendet eller handlingen är kränkande

Förbud mot repressalier innebär att ett barn eller en elev som anmält en ansvarig person för kränkande behandling eller som medverkat i en utredning som gäller överträdelser av lagen inte får bestraffas för detta.

Kartläggning och nulägesbeskrivning

Vid kartläggningen har vi använt oss av de **årliga enkätundersökningarna** och den stora livstilsundersökningen **OM MIG i åk 2** som Norrköpings kommun genomför om klimatet i skolan där det bl.a. ställs frågor ifall trakasserier eller kränkande behandlingar förekommer. Handedarna uppmärksammar i de **personliga handledarsamtalen** om det finns tecken på att trakasserier eller kränkande behandling förekommer. Samtal med **elevrådsstyrelsen** om hur elevrådet ser på skolan. Skolsköterskan kartlägger under **hälsobesöken i åk 1**. Information från **EHT** och **arbetslagen**.

Nulägesbeskrivning

I den årliga elevenkäten visar den på mycket positiva siffror i de frågor som går att relatera till likabehandling, trivsel och trygghet. Både vad gäller i relation till vuxna (lärare) men också till jämnåriga.

97 % känner sig trygga i skolan och 96% upplever att det är bra stämning på skolan. 95 % tycker att eleverna på skolan behandlas med respekt och 92% tycker att de vuxna tar ansvar för att alla ska bli behandlade med respekt. 96 % upplever sig aldrig blivit mobbade/trakasserade i skolan. 90 % är benägna att rekommendera skolan. Det finns en sänkning från förra året med 10% (76 %) gällande om man är nöjd med skolans elevråd, det är framför allt åk 3 som har lägre siffror (58%). Det är fortfarande en låg siffra (28 %) vad gäller vem elevskyddsombudet är på skolan och där behöver vi tänka till hur den siffran kan förbättras.

² 6 kap. 3§ Skollagen

På Kunskaps gymnasiet i Norrköping består elevunderlaget av fler flickor än pojkar och denna utveckling blir allt tydligare. Dessutom är skolan väldigt homogen i bemärkelsen att det finns få med invandrarbakgrund. Detta kan potentiellt bidra till direkt eller indirekt diskriminering när mest hänsyn tas till de elever som är i majoritet. Alla elever måste bli bemötta och behandlade på lika villkor. Trots bra siffror i enkäten vad gäller trivsel mm så framkommer från hälsosamtal under vt. 2015 samt information från basgruppshandledare och skolkurator att flera elever i åk 1 känt av utanförskap och man upplever många smågrupperingar i basgrupperna.

Kartläggning av individnivå

Det har funnits elever under året i åk 1 som upplevt sig utanför och som upplevt det svårt att komma in i gruppkonstellationer, men inget som visar att det föreligger diskriminering eller annan kränkning som behöver åtgärdas i form av generella åtgärder.

Kartläggning av gruppnivå

Basgrupperna upplever att vissa tävlingsinriktade aktiviteter som är tänkta att skapa gemenskap, ibland innehåller inslag som är kontraproduktiva (som t.ex fjäsk för basgrupp som är jury). Detta behöver vi diskutera i arbetslagen. Vi behöver ytterligare arbeta för att stärka de olika programmen (framförallt SAM) och belysa vikten av samtliga. Vi ser ett behov av att arbeta förebyggande med nya ettorna kring psykisk hälsa och grupprocesser.

Kartläggning av organisationsnivå

EHT kommer att delta på arbetslagsmöten under året för att underlätta samarbete mellan lärare och elevhälsa vilket gynnar det förebyggande arbetet med likabehandling. Även i år kommer en av lärarna, *Philip Gerebring*, ha extra ansvar för att se över var likabehandlingsarbetet ingår i undervisningen samt samverka med elevrådet kring likabehandlingsfrågor. Genom att inventera kurser med lärare för att hitta material, teman, föreläsningar som berör likabehandling och tar upp det mer till ytan, ev. med extra material, samtalsstöd mm. Detta kommer kunna mynna ut i att vi med stöd från portens upplagda material visar i nästa års likabehandlingsplan vad vi gör i de olika kurserna och hur vi tar oss an dessa. Utöver detta kommer arbetet med TRUNK – Trygga Ungdomar i Norrköping - att fortsätta och utvecklas med föreläsningar och diskussioner där likabehandlingen är en central punkt. Slutligen kommer EHT och Philip Gerebring att titta mer på dagar som uppmärksammas i almanackan, exempelvis jämställdhetsdagen, och aktiviteter/arrangemang som är aktuella i Norrköpings kommun, exempelvis Pride-veckan - och lyfta dessa mer på skolan.

Ansvarsfördelning, rutiner och generella åtgärder

Skolan har en skyldighet att skyndsamt utreda och vidta åtgärder mot trakasserier, diskriminering och annan kränkande behandling. Elev som blivit utsatt ska kunna vända sig till vilken vuxen som helst på skolan och kunna känna sig trygg i att skolan snabbt kommer att agera.

Främjande och förebyggande arbete

Det främjande och förebyggande arbetet handlar om att skapa en kontinuitet i arbetet mot diskriminering/trakasserier och kränkande behandling, samt skapa en trygg miljö i skolan och avvärja risker.

- Varje år utvärderas skolans Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling. Detta sker i samverkan mellan rektor, personal och elever.
- Varje år upprättas en ny Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling. Den upprättas i samverkan mellan rektor, personal och elever.
- Varje år säkras sedan att den upprättade planen kommuniceras inom verksamheten med skolans nya och gamla elever och deras föräldrar. Nyanställda medarbetare informeras i samband med introduktionen vid skolan.
- Varje år informeras alla elever och deras vårdnadshavare om de ordningsregler som gäller vid skolan.

- All personal på skolan har ett ansvar för att de med eleverna gemensamt upprättade ordningsreglerna följs.
- I samråd med värdegrundsskrivaren jobbar ämneslärarna målinriktat för att levandegöra likabehandlingsarbetet i de olika kurserna.
- Samtliga inom skolans verksamhet har ett eget ansvar att särskilt uppmärksamma alla former av trakasserier och kränkande behandlingar.
- I skolan skall regelbundna frågor föras kring aktuella frågor om etik och moral i den dagliga verksamheten som rör såväl livet i skolan som i samhället i stort.
- Värdegrundsfrågor skall finnas med som ett naturligt inslag i all undervisning.
- De personliga handledarsamtalen, som regelbundet förs mellan elever och lärare och som ger dem möjlighet att lära känna varandra på ett förtroendefullt sätt, skall leda till att eleverna känner sig trygga i skolmiljön.
- På skolan skall det finnas en grupp, bestående av både elever och medarbetare, som särskilt arbetar med frågor kring arbetsmiljö.
- Skolan skall reagera snabbt på varje form av trakasserier och kränkande behandlingar och på så sätt visa att detta inte tolereras av skolan.
- Skolan ska ha tydliga rutiner för arbetet för Likabehandling och arbete mot kränkande behandling.
- En av lärarna, Philip Gerebring, har extra ansvar för att se över var likabehandlingsarbetet ingår i undervisningen samt samverka med elevrådet kring likabehandlingsfrågor. Genom att inventera kurser med lärare för att hitta material, teman, föreläsningar som berör likabehandling och tar upp det mer till ytan, ev. med extra material, samtalsstöd mm. Detta kommer kunna mynna ut i att vi med stöd från portens upplagda material visar i nästa års likabehandlingsplan vad vi gör i de olika kurserna och hur vi tar oss an dessa.

Rektors huvudansvar

Rektor har det övergripande ansvaret för att skolan arbetar förebyggande mot diskriminering och kränkande behandling samt att alla rutiner finns och är tydliga för alla inom skolan. Det innebär bland annat att:

- Rektor årligen ser till att en Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling upprättas, i samverkan med personal och elever, samt att denna kommuniceras inom verksamheten.
- Rektor ansvarar för att alla inom skolan – medarbetare, elever och föräldrar – känner till skolans rutiner kring likabehandling och kränkande behandling.
- Rektor ansvarar för att rutinerna följs.
- Rektor har det yttersta ansvaret för att utreda vad som hänt vid mobbing, trakasserier och kränkande behandling, samt se till att utredningen allsidigt belyser situationen och att hänsyn tas till den som utsatts och de övriga inblandade.

Det åtgärdande arbetet

Det åtgärdande arbetet handlar om att ha goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda om något inträffar. Allt detta arbete sker skyndsamt.

- Personal på skolan, som får vetskap om eller misstänker att en eller flera elever utsätts eller utsätter andra för trakasserier eller kränkande behandling i eller utanför skolan, skall genast informera rektor och/eller elevhälsoteamet.
- Personal på skolan, som får vetskap om eller misstänker att en vuxen utsätter en eller flera elever för någon form av diskriminering eller kränkande behandling skall genast informera rektor och/eller elevhälsoteamet.
- En elev på skolan, som själv är utsatt eller får vetskap om någon form av trakasserier/diskriminering eller kränkande behandlingar skall genast informera någon personal på skolan. Det kan vara den personliga handledaren, rektor någon i elevhälsoteamet eller annan vuxen man känner förtroende för.

- All tillgänglig fakta om det inträffade samlas in och dokumenteras enligt mall. (rektor ansvarar)
- Om någon elev kränkts av någon/några andra elever utreder den personliga handledaren, kuratorn eller rektorn detta.
- Om någon elev kränkts av någon ur personalgruppen, eller om en elev eller medarbetare kränker någon ur personalgruppen, utreder rektorn detta. Om skolledningen skulle vara föremål för kränkning eller diskriminering, utreder regionchefen ärendet.
- Nödvändiga åtgärder sätts in så fort någon form av trakasserier/diskriminering eller kränkande behandling blir känd.
- När rektor får kännedom om att en elev utsatts för diskriminering eller kränkande behandling ska detta anmälas till huvudman (Personalavdelningen samt Regionchef) enligt mall. Anmälan diarieförs.
- Regionchefen svarar för att följa upp att anmälningen skyndsamt utreds och att åtgärder vidtas i syfte att förhindra fortsatt kränkande behandlingar eller diskrimineringar.

Skolan informerar berörda vårdnadshavare så snart någon form av trakasserier/diskriminering eller kränkande behandling blir känd. Inblandade elever informeras om att detta kommer att ske.

Rektor ansvarar för att nödvändiga kontakter tas utanför skolan, exempelvis med Arbetsmiljöverket, polis eller socialnämnd.

Utreda och åtgärda

Åtgärder skall sättas in så snart som någon form av diskriminering eller kränkande behandling blivit känd.

Olika åtgärder som kan vidtas vid misstanke kring trakasserier/diskriminering och/eller kränkande behandling:

- Utredande samtal med den/de som utsatt.
- Stödande samtal med den som blivit utsatt.
- Fortsatta uppföljningssamtal med dem/de som utsatt, samt kontroll efter viss tid med den utsatte att kränkningarna har upphört.
- Trepartsamtal med de inblandade eleverna.
- Upprätta Åtgärdsprogram för konkreta psykosociala åtgärder, för den som utsatt
- Rektor kallar föräldrar, elev, berörd handledare och någon från Elevhälsoteamet till möte.
- Samtal med berörda vårdnadshavare eller föräldramöte med samtliga inblandade.
- Samtalshjälp utifrån, t.ex. kontakt med BUP.
- Anmälan till Socialtjänsten.
- Polisanmälan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. Den ersätter heller inte anmälningsskyldigheten enligt Socialtjänstlagen.
- Om en vuxen kränkt en elev, kan arbetsrättsliga åtgärder vidtas.

Alla samtal dokumenteras enligt särskilt protokoll.

Uppföljning

Uppföljnings måste vid alla inträffade fall ske.

- Samtliga överenskommelser som i enskilda fall träffats med de inblandade skall följas upp kontinuerligt.
- Enskilda fall skall utvärderas genom uppföljande samtal med elever (i förekommande fall även med deras vårdnadshavare) som utsatts eller som utsatt andra för trakasserier eller kränkande behandlingar.
- Rektor utvärderar och följer upp varje anmälan åtgärder och resultat.

- Rektor ska återrapportera till Regionchefen (huvudman) vilka åtgärder som vidtagits och resultatet av dessa.

Om trakasserierna har upphört, anses ärendet som avslutat och vi markerar att det inte finns något agg kvar efter händelsen. Om det inte har blivit bättre ska fortsatt stöd ges och fortsatta åtgärder sättas in.

Vid behov ska Åtgärdsprogram upprättas. En elev som mobbar och kränker någon annan, är en elev som är i behov av särskilt stöd.

Om det inte fungerar

Om du som elev inte tycker att det fungerar, om vi på skolan inte lyssnar eller gör fel, ska du prata med dina föräldrar. Då är det viktigt att dina föräldrar kontaktar skolan för att vi ska försöka lösa problemet tillsammans.

Tycker ni trots det att skolan har gjort fel, ska ni anmäla det till Barnombudsmannen (BEO). Mer information får du på Skolinspektionens hemsida <http://www.skolinspektionen.se/sv/BEO/Om-BEO/>

Mailadress: beo@skolinspektionen.se.

Våra mål och aktiviteter

Samtliga årskurser

- I den **dagliga undervisningen**:

Har arbetet med att synliggöra likabehandlingsarbetet påbörjats. Kartläggning av nuläge och visioner gällande hur vi uttalat jobbar med likabehandling har gjorts. Nästa steg blir att synliggöra detta på skolan för elever och personal samt jobba fram nytt material/metoder/tillvägagångssätt i de kursdelar där behovet finns.

- Under **Norrköping PRIDE** i början av maj:

Pyntas skolan med posters (citattips, filmtips, boktips etc), flaggor, girlander m.m i regnbågsfärgerna. Aktiviteter sker såväl på skolan som på sociala medier. Både elever och personal involveras på olika sätt för att visa att vi står upp för alla människor. Veckan avslutas med Pride-paraden där de elever och lärare som vill representerar skolan.

Årskurs 1

På basgruppsamlingar i åk 1 så arbetar vi förebyggande med:

Vi kommer jobba en del med värderingsövningar på basgruppsstillfällena för att öka förståelsen för varandra och vikten av likabehandlingsarbetet. Mycket i ettan handlar om att lära känna varandra. Detta i kombination med innehållet i TEMA, såsom mänskliga rättigheter, värderingar, etik och moral, gör att ettorna får ta del av många aspekter kopplade till likabehandling per automatik. Mycket av detta vill vi även följa upp på PH-samtalen eller på BG.

Samarbete EHT/Svenska kyrkan - arbetar med åk 1 under hela hösten med Personligt ledarskap kring frågor som rör psykisk hälsa och suicidprevention.

Årskurs 2

På basgruppsamlingar i åk 2 så arbetar vi förebyggande med:

Vi skulle vilja jobba ännu mer med likabehandlingsplanen - att koppla aktiviteter vi gör exempelvis på BG till den. Vi ska satsa på att jobba ännu mer med gemenskapen i basgrupperna samt att hitta främjande aktiviteter som rör psykisk ohälsa. Vi ser gärna att Elevrådet får en mer naturlig koppling till likabehandlingsarbetet.

Övrigt:

- Elever och vuxna på skolan i åk 2 har arbetat med TRUNK-projektet. TRUNK är en förkortning på Trygga Ungdomar i Norrköping. Som en del i att nå målet med ett tryggare Norrköping erbjuder Norrköpings kommun ett program för en temadag i gymnasieskolan. Temadagen är en del i ett långsiktigt arbete för att främja trygghet i skola och samhälle, och bygger på att man arbetar med frågorna på flera sätt och över tid. Under denna temadag får andraårseleverna träffa en sjuksköterska på akuten som visar vad som händer en människa vid misshandel, de får träffa en fd missbrukare av droger och våld som idag arbetar mot detta, de får även träffa en polis och Pangea som berättar om kriminalitet och våld men också ger råd i hur man undviker våld. Programmet innehåller dessa föreläsningar för samtliga elever på skolan varvat med arbete klass- eller gruppvis. I dessa grupparbeten ingår att lärare och annan personal skall vara delaktiga och till viss del drivande.

Årskurs 3

På basgruppsamlingar i åk 3 så arbetar vi förebyggande med:

I trean går mycket av BG-tiden till Gymnasiearbetet, vilket gör att det inte blir mycket tid över för kvalitativt likabehandlingsarbete på basgrupps-tid. I den mån det är möjligt skulle vi dock vilja jobba med elevernas uppfattning gällande den "Kunskapsnorm" som verkar finnas på skolan - d.v.s. uttalande regel för hur man borde vara eller bete sig på skolan. Detta bidrar till en tråkig likriktighet och det skulle vi vilja undvika. Vi vill även undersöka hur valprocessen inom elevföreningarna KGS och KBG går till - och hur studentgruppen jobbar för att det kommande studentfirandet upplevs så inkluderande som möjligt.

Ämneslagen

Så tänker de olika ämneslagen kring likabehandlingsarbetet utifrån kurserna:

Engelska

I Engelska 5-kursen behandlas aspergers syndrom vilket ger en bild av olika typer av människor med olika förutsättningar. I Engelska 6-kursen finns det numera fler kvinnliga författare representerade i litteraturhistoria-delen för en mer allsidig syn. I Engelska 7-kursen behandlas feminist/queer theory i litterära perspektiv-delen och det diskuteras kring könsroller och identitet med koppling till ett litterärt verk ("Boys and Girls"). "The Yellow Wallpaper" och *Let Him Have It* tar också upp likabehandlingsaspekter. *Humans of New York*-bok är köpt som eleverna kan bläddra i och som vi i framtiden kan använda oss av i undervisningen.

Inför framtiden vill vi - inkludera exempelvis fler TED-talks av olika typer av människor från olika skeenden i livet och olika situationer. Ett steg som skulle kunna handla om människans olika sidor/livet - livsvillkor och upplevelser. Använda verket *Min vänstra fot*, exempelvis. Nyhetssteget i Engelska 6-kursen skulle kunna riktas mer mot ett specifikt område.

Svenska

I momenten som rör språksociologi tas aspekter om manligt och kvinnligt språk upp som problematiseras. Vi har argumenterande tal i ettan kopplat till ideologier där många kommer in på feminism och jämställdhet.

Inför framtiden vill vi - tänka på urvalet av författare i val av texter och litteraturhistoria (manliga och kvinnliga). Varierar exempel som handlar om namn och personer. Kommande år vill jobba mer med lyrik kopplat till likabehandling, exempelvis tankar och relationer hos olika typer av människor.

TEMA-ämnena (historia, samhällskunskap, religionskunskap)

Höstens arbete i ettan handlar om ideologier och människosyn (kopplat till centralt innehåll/kunskapskrav/likabehandling), etiska förhållningssätt, värderingar, mänskliga rättigheter. En del i TEMA är "sexualitet över tid" kopplat till exempelvis könsnormer och sexuell läggning. Många uppgifter och resurser på Kunskapsporten är kopplade till likabehandling, t.ex. "sexualitet över tid", länkar till RFSU, RFSL, diverse religiösa samfund. Mycket explicit innehåll och material kopplat till likabehandling p.g.a. kursernas natur.

Inför framtiden vill vi - fortsätta att utveckla uppgifter som kopplar innehållet till likabehandling, exempelvis problematisera mer kring etik utifrån olika likabehandlingsaspekter. Under våren ska vi i TEMA-kurserna jobba och experimentera med digitala kuber kopplade till de mänskliga rättigheterna.

Moderna språk

I Moderna språk 3 finns ett delsteg där människor från olika kulturer och med olika sexuella läggningar kommer fram. Hela blocket under hösten inkluderar en person som bryter normerna lite med sitt intresse. I kurs 4 finns böcker och filmer kopplade till olika människoöden- och situationer som "En oväntad vänskap" (franska) "Till och med regnet" (spanska), etc. Det används en del nyhetsprogram och videoklipp från UR som är kopplade till likabehandling som innefattar människor från olika kulturer, etc. Utöver detta blir det många intressanta reflektioner gällande kulturjämförelser i våra utbyten.

Inför framtiden vill vi - vidareutveckla steginnehåll, exempelvis delsteg 3:6 och 5:2, att bli ännu mer inkluderande och nyanserade, eftersom deras innehåll manar till att vidga vyerna. I år vill vi fokusera på att utveckla kultursteg 4:7 till att innefatta någon/några likabehandlingsaspekter som diskrimineringsgrunder - hur situationen är i ett visst land för en viss grupp människor. Eleverna ska få fördjupa sig i en samhällsfråga.

Matematik

Det finns inget direkt kursinnehåll som är explicit kopplat till likabehandling. Vissa uppgifter är dock kopplade till mångfalden i samhället, t.ex. "vem har rätt"? Begreppsförmågan har lyfts fram i läroplanen för GY11 och det gagnar alla individer, även de med språkproblem. Materialet på Kunskapsporten är av blandad aktualitet; visst äldre material och visst nytt.

Inför framtiden vill vi - variera undervisningen så den passar alla och inkludera aktuell forskning. Dessutom kan vi lyfta diskrimineringsgrunderna på ett mer naturligt sätt inom matematiken, t.ex. på föreläsningar. Slutligen vill vi i år titta på hur vi agerar mot olika typer av individer i ett klassrum.

Idrott

Inom idrottskurserna jobbar vi mycket med samarbete, förståelse för varandras förutsättningar, att respektera varandra, etc.

Det finns en uppgift gällande kroppsideal kopplat till samhället i kurs 1 som är problematiserande.

Inför framtiden vill vi - koppla nämnd uppgift mer till diskrimineringsgrunderna, utveckla uppgiften på så sätt genom breddning. Just detta år vill vi fokusera på att utvärdera flytten från Gymnastikhuset till Friskis och titta på skillnader inom elevgrupper då vi har gått från 22 elever till 27. Finns det en risk att elever försvinner i mängden?

Ekonomi

Kursböckerna kan ibland uppfattas som stereotypiska. Innehållet till länkarna på Porten kan problematiseras lite mer. Det finns dock entreprenörsskap kopplat till historia - hur har kvinnliga entreprenörer bemötts/lyckats? Utvecklingen på senare år har även den tagit upp aspekter såsom jämställdhet. Dessutom tas kulturella skillnader och likheter upp i ledarskap och företagsekonomi, som problematiseras på generell- kontra individnivå.

Inför framtiden vill vi - jobba vidare med och utveckla uppgifter och exempel på föreläsningar som innefattar normbrytande personer för att få till en större bredd och komma bort från det stereotypiska.

Utvärdering

Arbetet med att främja mångfald och likabehandling ska utvärderas av personalen, elever och föräldrar varje läsår. Detta ska ske fortlöpande under läsåret t.ex. genom samtal i arbetslagen, på dagordningen i personalmöten, i Elevrådet, Föräldrarådet samt antimobbningsgruppen genom bearbetning av enkäten som sker på vårterminen. Allt detta sammanställs vid läsårets slut och är en del av underlaget för skolans kvalitetsredovisning och verksamhetsplan, och som tillsammans med en kartläggning av aktualiserade ärenden blir till nya mål inför kommande läsårs Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling.

- Studiemiljön skall undersökas i de årliga elevenkäterna där frågor ställs om trakasserier/diskriminering och kränkande behandlingar.
- Uppföljning av vidtagna åtgärder skall ske i följande års Likabehandlingsplan och plan mot kränkandebehandling, samt i kvalitetsredovisningen.
- Resultatet av samtliga utvärderingar skall till grund för vilka eventuella nya åtgärder och målsättningar som skall tas med i nästa års plan.
- Utvärdering och uppföljning sker dels på regelbundna möten mellan rektor och regionchef, samt vid de årliga enkätundersökningarna.

Utvärdering av föregående års arbete

Organisationsnivå:

Under föregående höst bjöd vi in en utomstående expert på området att studera vår likabehandlingsplan och hur vi jobbar med likabehandling i praktiken. I samråd med henne reviderades planen och förslag på metoder för att arbeta med likabehandling gavs.

Gruppenivå

Åk 1

Förra läsåret var målet att genomföra fler gemensamma BG-tillfällen för samhörighetens skull. Till viss del nådde vi upp till detta då info om exempelvis Gymnasiearbetet samt tankar om framtiden

genomfördes gemensamt över basgrupperna men däremot skedde flertalet trivselaktiviteter inom respektive basgrupp istället för över gränserna.

Åk 2

Målen vi ställde upp förra året har vi jobbat mot i form av olika samarbets- och värderingsövningar med basgrupperna samt det innehåll som tas upp i årskursen i form av exempelvis TEMA.

Åk 3

Föregående år jobbade vi mycket med aktiviteter som var kopplade till kön som diskrimineringsgrund. Vi tittade t.ex. på olika filmklipp, jobbade med olika case i form av exempelvis bildspel där frågan gällande hur tjejer respektive killar blir bemötta i undervisningen problematiserades, samt genomförde "om mig"-enkäten. Kön har varit den aspekt som i årskursen har stuckit ut mest som fokusområde i relation till likabehandlingsplanen, varpå detta har varit prioritering.

Rektor Christian Andersson

Bilaga 1 Målinriktat arbete

Utbildning

Målinriktat arbete

3 kap. 14 § Diskrimineringslagen (2008:567)

En utbildningsanordnare som bedriver utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen (2010:800), utbildning enligt högskolelagen (1992:1434) eller utbildning som kan leda fram till en examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina ska inom ramen för denna verksamhet bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning.

Närmare föreskrifter om utbildningsanordnarens skyldigheter finns i 15 och 16 §§.

Lag (2014:958).

6 kap. 6 § Skollagen (SFS 2010:800)

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling

Att förebygga och förhindra trakasserier

3 kap. 15 §

En utbildningsanordnare som avses i 14 § ska vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev eller student som deltar i eller söker till verksamheten utsätts för trakasserier och har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning eller för sexuella trakasserier.

Lag (2014:958).

6 kap. 7 § Skollagen (SFS 2010:800)

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Likabehandlingsplan och årlig plan mot kränkande behandling

3 kap. 16 § Diskrimineringslagen (2008:567)

En utbildningsanordnare som avses i 14 § ska varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier som avses i 15 §. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som utbildningsanordnaren avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redovisning av hur de planerade åtgärderna enligt första stycket har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. *Lag (2014:958).*

Årlig plan

6 kap. 8 § Skollagen (SFS 2010:800)

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla

en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skyldigheten att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier och kränkande behandling

Skyldighet att utreda och vidta åtgärder mot trakasserier

2 kap. 7 § Diskrimineringslagen (2008:567)

Om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn eller en elev, student eller studerande som deltar i eller söker till utbildningsanordnarens verksamhet anser sig i samband med verksamheten ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier, är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden.

6 kap. 10 § Skollagen (SFS 2010:800)

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden

6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling

Ändamål och tillämpningsområde

1 § Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Diskriminering

2 § Bestämmelser om förbud m.m. mot diskriminering i samband med verksamhet enligt denna lag finns i diskrimineringslagen (2008:567).

Definitioner

3 § I detta kapitel avses med

- elev: utöver vad som anges i 1 kap. 3 § den som söker annan utbildning än förskola enligt denna lag,
- barn: den som deltar i eller söker plats i förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kap.,
- personal: anställda och uppdragstagare i verksamhet enligt denna lag, och
- kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Tvingande bestämmelser

4 § Avtalsvillkor som inskränker rättigheter eller skyldigheter enligt detta kapitel är utan verkan.

Ansvar för personalen

5 § Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Aktiva åtgärder

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Förbud mot kränkande behandling

9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.

Bilaga 2 Aktiviteter

Så här arbetar vi under PRIDE-veckan:

- Pyntar skolan med posters (citatt, filmtips, boktips etc), flaggor, girlander m.m i regnbågsfärgerna. Publicera på skolans FB-sida att nästa vecka har vi Pride-tema'
- Veckan avrundas med att de som vill går med i paraden lördag 2 maj under parollen Kunskap för alla. Inbjudan även till Kunskaps skolans grundskolas personal att delta, samt föräldrar och släkt. .
- Elevrådet ordnar med en Instagram-tävling. Lagg upp en bild med kärleks-/pride-tema och tagga #kunskapföralla. Vernissage på onsdag/torsdag och därefter omröstning
- !En tävling i att baka den godaste "Kärleksmumsen".
- "Sexualitet över tid"-uppgiften sätts upp på blå väggen i matsalen.
- Personalen bär en liten "KUNSKAP för alla"-skylt i regnbågsfärger.
- Skolpräst Anna Ryding och HBTQ-talespersonen Maja Engström kommer till skolan och föreläser och har frågestund.
- Alla lärare och elever som vill klär sig i färgglada kläder under torsdagen.